

Ölüm Sigortası

Av. Çiğdem Yorulmaz*

GİRİŞ

Ölüm sigortası, uzun vadeli sigorta türlerinden biridir. Ölüm sigortasının Kanunumuzda yer almasının nedeni, sigortalıların ölmeleri halinde geride bıraktıkları hak sahiplerinin mağdur olmasını önlemektir. Bu nedenle ölen sigortalının hak sahiplerine sosyal yardım sağlanması amaçlanmıştır. Ölüm sigortasından sağlanan yardımlar ölüm aylığı, ölüm toptan ödeme, evlenme yardımı ve cenaze yardımudur.

İncelememizde 5510 sayılı SSGSSK kapsamında ölüm aylığına hak kazanma koşulları, ölüm aylığından yararlanacak kişiler, ölüm aylığı için yapılacak olan başvuru, ödeme, ölüm aylığının hak sahipleri arasında nasıl paylaştırılacağı, ölüm aylığını kesen nedenler, yeniden bağlanma şartları ve aylıkların birleşmesi, ölüm sigortasından sağlanan diğer yardımlar olan ölüm toptan ödeme, evlenme yardımı ve cenaze yardımını inceleyecek olup ölen sigortalının hak sahiplerine hangi şartların oluşması halinde yardımların ödeneceği hususu ele alınacaktır.

ÖLÜM SİGORTASININ TANIMI VE HAK KAZANABİLME KOŞULLARI

§1. Ölüm Sigortasının Amacı ve Sağlanan Yardımlar

Ölüm sigortası, uzun vadeli sigorta kollarından biri olup bir sosyal sigorta türüdür. Sigortalı tarafından geçimleri sağlananların sigortalının ölümü halinde güvence altına alınması gerekmektedir¹. Zira, sigortalının ölümü geride kalanlar açısından büyük bir risk taşımaktadır². 5510 sayılı SSGSSK m.32'ye göre, ölüm sigortasının sağladığı haklar; ölüm yardımı, kız çocuklarına evlenme yardımı, cenaze yardımı ve toptan ödemedir³.

* Avukat, Ankara Barosu

1 UŞAN, M. Fatih, Türk Sosyal Güvenlik Hukukunun Temel Esasları, Ankara 2009, s. 227.

2 KORKUSUZ, M. Refik; UĞUR, Suat, Sosyal Güvenlik Hukukuna Giriş, Ankara 2009, s.290.

3 ÖZDEMİR, Cumhur Sinan, Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu, Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu Getirdiği Yenilikler, Ankara 2006, s.203.

§2. Ölüm Aylığından Yararlanabilecek Kişiler

I. Genel Olarak

Ölüm sigortasından kimlerin yararlanacağı SSİY m. 64'de düzenlenmiştir. Düzenlemeye göre, iş kazası ve meslek hastalığı dışında bir sebeple sigortalının ölümlü halinde ölüm tarihinde sigortalı ile yasal evlilik bağı bulunan eşine, sigortalının çocuklarına, anne ve babasına ölüm aylığı belli şartların varlığı halinde bağlanabilecektir⁴.

Sigortalının eşinin ölüm aylığı alabilmesi için ölüm tarihinde sigortalı ile eşi arasında MK. esaslarına göre resmi nikâhın bulunması gerekmektedir⁵. Arada resmi evlilik bağı yoksa birlikte yaşama hak sahibi sıfatını taşımasını sağlamayacaktır⁶.

Sigortalının kız ve erkek çocuklarının sigortalı bir kadından doğmaları halinde doğum ile anneleri yönünden hak sahibi olmaları mümkün olacaktır⁷. Erkek sigortalıdan olma çocukların babaları yönünden hak sahibi olmaları için ise çocukların evlilik birliği içinde doğmaları gerekmektedir⁸. Diğer yandan nesebi evlenme ile düzeltilen, babalığa hükmedilen çocuklar ile nesebi kanun gereği düzeltilen ve evlat edinilen çocuklar da hak sahibidir⁹. Dolayısıyla doğumun evlilik birliği içinde veya dışında oluşunun bir etkisi yoktur¹⁰.

Sigortalının kız ve erkek çocuklarına 5510 sayılı SSGSSK m.5/1'in a, b ve c bentlerine tabi olarak iş kazası ve meslek hastalığı, hastalık ve analık sigortasına göre çalışmaları hariç olmak üzere Kanun kapsamında veya yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında çalışmayan veya kendi sigortalılığı nedeniyle gelir veya aylık bağlanmamış olmaları halinde belli şartların varlığı durumunda ölüm aylığı bağlanabilecektir. Şöyle ki; sigortalının erkek çocukları, evli olup olmadığına bakılmaksızın ortaöğrenim görmesi halinde 20, yüksek öğrenim görmesi halinde 25, aksi durumda 18 yaşını doldurana kadar ölüm aylığı alabilecektir¹¹. Erkek çocuklarının evli olup olmamasının ölüm aylığına bir etkisi bulunmamaktadır. Ancak yukarıda da belirtildiği gibi yaş koşulu dışında sigortalı çalışmama ve bu tür çalışmalardan dolayı gelir ve aylık almama koşulunun da sağlanması gerekmektedir¹².

4 İş kazası ve meslek hastalığının neden olduğu ölümlerde hak sahibine bağlanan ölüm geliri olup diğer sebeplerden birisine dayalı olarak bağlanan ise ölüm sigortasından sağlanan yardım olan ölüm aylığıdır. Eğer iş kazasına uğrayan sigortalının ölümü halinde ölüm aylığı almak için gerekli şartlar da mevcut olmuşsa bu durumda ölüm aylığı ile gelirinin birleşmesi söz konusu olacaktır, UŞAN, s.227.

5 GÜZEL, Ali; OKUR, Ali Rıza, CANİKLİOĞLU, Nurşen, Sosyal Güvenlik Hukuku, İstanbul 2008, s.523

6 GÜZEL, Ali; OKUR, Ali Rıza, CANİKLİOĞLU, Nurşen, Sosyal Güvenlik Hukuku, İstanbul 2009, s.549.

7 GÜZEL; OKUR; CANİKLİOĞLU, s.549, (2009).

8 UŞAN, s.230.

9 UŞAN, s. 230.

10 GÜZEL; OKUR; CANİKLİOĞLU, s.549, (2009).

11 TEZEL, Ali; KURT, Resul, Sosyal Güvenlik Reformu, Ankara 2009, s. 170.

12 GÜZEL; OKUR; CANİKLİOĞLU, s.525.

Sigortalının kız çocuklarına ise yaşlarına bakılmaksızın evli olmaması veya evli olmakla beraber sonradan boşanması veya dul kalması halinde ölüm aylığı bağlanabilecektir. Kız çocuklarına ölüm aylığının bağlanması için yaş koşulu aranmamış olup yalnızca evli olup olmaması ve kendi sigortalılığı nedeniyle gelir veya aylık bağlanmamış olması dikkate alınmaktadır. Dolayısıyla kız çocuğu evli olmasa dahi geçimini sağlayacak bir geliri varsa ölüm aylığı bağlanmayacaktır. Diğer yandan, evli olup olmadığına bakılmaksızın, Kurum Sağlık Kurulu Kararı ile en az %60 oranında çalışma gücünün kaybedildiğinin tespiti halinde sigortalının çocuklarına ölüm aylığı bağlanabilecektir¹³.

Ölen sigortalının anne ve babası ise sigortalının eş ve çocuklarından artan bir hissenin bulunması halinde, her türlü kazanç ve irattan elde etmiş olduğu gelirin asgari ücretin net tutarından daha az olması ve diğer çocuklarından hak kazanılan gelir ve aylıklar hariç olmak üzere gelir ve/veya aylık bağlanmamış olması şartıyla ana ve babasına ölüm aylığı bağlanabilecektir. Diğer yandan 65 yaşın üstünde olan ölen sigortalının anne ve babasına artan hisseye bakılmaksızın diğer şartların bulunması halinde ölüm aylığı bağlanabilecektir.

II. Mirasın Reddinin, Mirastan Iskatın ve Sigortalının Öldürülmesinin Ölüm Aylığı Alınmasına Engel Olup Olmayacağı Sorunu

1. Mirasın Reddi Halinde Ölüm Aylığının Bağlanması İle İlgili Değerlendirme

Miras bırakanın borçları ile karşı karşıya kalmaktan koruyan mirasın reddinin, ölüm aylığından feragat anlamına gelip gelmeyeceği hususu büyük önem taşımaktadır.

MK. m.610 gereği ölüm aylığı bağlanma talebinde bulunulması veya hak sahiplerinin ölüm aylığı alması mirasın kabul etme şeklinde değerlendirilemeyecektir¹⁴. Şöyle ki; Kuruma ölüm aylığı talebinde bulunmak maddede söz edilen fiiller içinde kabul edilmemektedir¹⁵. Zira ölenin eş ve çocuklarına bağlanan ölüm aylığı

13 506 sayılı SSK m.68'de çalışmayacak kadar malul olan çocuklara başka bir koşul aranmaksızın ölüm aylığı bağlanabileceği, Bağ- Kur K. m. 45'de yaşları ne olursa olsun çalışmayacak kadar malul olanlara ölüm aylığı bağlanabileceği düzenlenmişken 5510 sayılı SSGSSK m. 34'de ölüm aylığının bağlanabilmesi için %60 oranında çalışma gücü kaybının gerektiği düzenlenmiştir. Yargıtay 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce verdiği bir kararda ölen Bağ- Kur sigortalısının sakat oğluna ölüm aylığı bağlanabilmesi için kendisinin çalışma gücünün en az 2/3 nün kaybının gerekmediğini, çalışmayacak durumda malul olmasının yeterli olduğunu belirtmiştir, Y.10HD 14.03.2005 T, 2004/13239 E, 2005/2540 K, CENTEL, Tankut, Sosyal Sigortaların Genel Hükümleri ve Türleri, Yargıtay'ın İş Hukukuna İlişkin Kararlarının Değerlendirilmesi 2005, Ankara 2007, s. 276.

14 KESER, Hakan, 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Işığında Mirasın Reddinin, Mirastan Iskatın ve Sigortalının Öldürülmesinin Sosyal Güvenlik Kurumunca Bağlanacak Olan Ölüm Aylığına Etkisi, Legal İSHGD, S:19, 2008, s.1033.

15 Y.2.HD, 22.11.1983 T, 8965/8919 sayılı kararında ölenin eş ve çocuklarının SSK'ndan aylık almalarının benimseme (tesahup) şeklinde bir eylem sayılamayacağını zira ölenin eş ve çocuklarına bağlanan ölüm aylığının terekeye dâhil olmadığını belirtmiştir, Sinerji İçtihat Programı.

terekeye dâhil değildir¹⁶. Şu halde mirasın reddi yoluna gidilmesi, Kuruma ölüm aylığı talebinde bulunulmasına engel değildir¹⁷.

2. Mirastan İskat ve Sigortalının Öldürülmesi Halinde Ölüm Aylığının Bağlanması İle İlgili Değerlendirme

Mirastan İskat (mirastan çıkarma) hakkının doğduğu durumlarda ve sigortalının kasten öldürüldüğü durumlarda hak sahibi sıfatını kazananların ölüm aylığından yararlanıp yararlanamayacağı konusunda 506 Sayılı SSK'nda bir düzenleme bulunmamakla birlikte 5434 sayılı EmK'nda ölüm aylığı alamayacaklarına ilişkin yasal bir düzenleme bulunmaktaydı¹⁸. 506 sayılı Kanundaki boşluk 23.12.1981 T, 2917 sayılı Genelge ile doldurulmaya çalışılmış ve getirilen düzenleme ile sigortalıyı kasten ve haksız yere öldüren veya öldürmeye teşebbüs edenlerin hak sahibi olamayacakları belirtilmiştir. Doktrinde bu düzenlemenin yeterli olmadığı, zira hükmün MK.m.578'de düzenlenen mirastan yoksunluk nedenlerinin sadece birisi olduğu, diğer nedenlerin de belirtilmesinin gerektiği vurgulanmıştır¹⁹. Farklı yasal düzenlemelerin ortaya çıkardığı mevzuatlar arasındaki uyum sorununu gidermek için 5510 sayılı SSGSSK m.56/T'de "Ölen sigortalının hak sahiplerinden; a) Kendisinden aylık bağlanacak sigortalıya veya gelir ya da aylık bağlanmış olan sigortalıyı kasten öldürdüğü veya öldürmeye teşebbüs ettiği veya bu Kanun gereğince sürekli iş göremez hale veya malûl duruma getirdiği,

b) Kendisinden aylık bağlanacak sigortalıya veya gelir ya da aylık bağlanmamış olan sigortalıya veya hak sahibine karşı ağır bir suç işlediği veya bunlara karşı aile hukukundan doğan yükümlülüklerini önemli ölçüde yerine getirmemesi nedeniyle ölüme bağlı bir tasarrufla mirasçılıktan çıkarıldıkları, hususunda kesinleşmiş yargı kararı bulunan kişilere gelir veya aylık ödenmez. Ödenmiş bulunan gelir ve aylıklar, 96 ncı madde hükümlerine göre geri alınır" düzenlemesiyle uygulamada ortaya çıkabilecek sorunlar giderilmiştir. Diğer yandan, mirastan ıskat edilmiş olan kimsenin ölümü halinde hak sahipleri, ölüm aylığı talebinde bulunabilecektir. Zira, mirastan ıskat sadece ıskata ilişkin ölüme bağlı tasarrufla bulunan kişinin mirasının ıskat edilen kişiye geçmesinin önlenmesine yönelik olup ıskat edilen kişinin ölmesi, hak sahiplerine ölüm aylığı bağlanmasına engel olmayacaktır²⁰.

16 Y. 12.HD 26.12.2005 T, 23073/26042 sayılı kararı, KESER, s.1036.

17 UŞAN, s. 231.

18 TUNCAY, EKMEKÇİ, Sosyal Güvenlik Hukukunun Esasları, Legal Yayıncılık, İstanbul 2009, s.359; YHGK, Emekli Sandığı Kanunu m.77'nin esas alınmasını, aksi halde temel kavramlar yönünden sosyal güvenlik kurumları arasında farklılık yaratılmış olacağını, mirastan yoksunluk ve kimsenin kendi kusurundan yararlanmaması esaslarının dikkate alınması gerektiğini belirterek kurumdan yaşlılık aylığı almakta olan sigortalı eşini ağır tahrik sonucu kasten öldürmüş olan dul eşe ölüm aylığı bağlanmaması gerektiğini belirterek bu yoldaki direnme kararın onanmasına oyçokluğu ile karar vermiştir, YHGK. ABD, S.2, 2006, s. 217; YHGK kararı taşıdığı gerekçeler ve ortaya çıkan sonuç itibariyle yerinde olup aksi halde kasten eşini öldüren kişiler, ödüllendirilmiş olacağı gibi aynı zamanda ölüm aylığı alabilmek için hukuk dışı yola özendirilmiş de olacaktır, CENTEL, s. 266.

19 GÜZEL; OKUR; CANIKLİOĞLU, s.516, (2009).

20 KESER, s. 1042.

§3. Ölüm Sigortasından Yararlanma Koşulları

I. Sigortalının Ölümü

Ölüm sigortasından yararlanmanın ilk koşulu, sigortalının ölümüdür. Ölümün şekli, sebebi ve nerede gerçekleştiğinin bir önemi bulunmamaktadır²¹. Ölüm, insanın beyin faaliyetlerinin durması ile gerçekleşmiş sayılmaktadır²². Sigortalı hakkında ölüm karinesi söz konusu ise veya gaipliğine karar verilmişse²³ ölümün gerçekleştiğinin kabulü gerekecektir²⁴.

II. Belli Bir Süre Sigortalı Olma ve Prim Ödeme

5510 sayılı SSGSSK'nun yürürlük tarihinden sonra ölüm yardımından yararlanabilmesi için gerekli olan koşullar 32. maddede düzenlenmiştir²⁵. Düzenlemeye göre aşağıda belirtilen koşulların varlığı halinde sigortalının hak sahiplerine ölüm aylığı bağlanabilecektir.²⁶

5510 Sayılı SSGSSK'na göre 4/b ve 4/c kapsamındaki sigortalılar için en az 1800 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olması durumunda ve 4/a'lı kapsamındaki sigortalı sayılanlar için ise her türlü borçlanma süreleri hariç en az 5 yıldan beri sigortalı bulunup, toplam 900 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olması durumunda ölüm aylığı bağlanabilecektir²⁷.

5510 sayılı SSGSSK geçici m.4/14'de Kanunun yürürlük tarihinden önce ölen sigortalının önceki Kanun döneminde ölüm aylığı bağlanması için yeterli prim ödeme gün sayısı yokken prim ödeme gün sayısı bakımından bu Kanun hükümlerine göre ölüm aylığına hak kazanması halinde müracaat tarihini takip eden aybaşından itibaren bu Kanun ile yürürlükten kaldırılan 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre hesaplanacak olan aylıkları bu Kanunun 32., 34. ve 37 maddelerine göre sigortalının hak sahiplerine ödenecektir²⁸. Bu geçici hükümle ölüm aylığı bağlanması imkânı getirilmiştir.

21 UŞAN, s. 228.

22 GÜZEL; OKUR; CANIKLIOĞLU, s.518, (2009).

23 Gaibin sonradan ortaya çıkması durumunda Kurumun hak sahiplerine yapmış olduğu yardımları geri alabileceğini kabul etmek gerekmektedir, GÜZEL; OKUR; CANIKLIOĞLU, s.518, (2009).

24 UŞAN, s. 229.

25 GÜNAY, Cevdet İlhan, İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dersleri, Ankara 2008, s.477.

26 YHGK, 31.01.1986 T, 1985/9-853 E, 1986/67 K sayılı kararında ölüm sigortasından aylık bağlanabilmesi için sadece ölüm olgusunun yeterli olmadığına, bundan başka sigortalının ölmeden önce belirli bir süre sigortalı olması ve belli gün sayısında malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş bulunmasının gerekli olduğunu belirterek ölümü meydana getiren olayın hangi sebepten ileri geldiğinin bir öneminin bulunmadığını koşulların gerçekleşmesi halinde ölüm sigortasından aylık bağlanacağını belirtmiştir, K.A.

27 ERGİN, Hediye, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Geçici Hükümleri, Legal İSGHD, S:21, 2009, s. 260.

28 ERGİN, s. 260.

Maddede belirtilen 900 günün veya 5 yıllık sigortalılık süresinin hesabında askerlik veya yurt dışı borçlanması gibi süreler dikkate alınmayacaktır²⁹. Dolayısıyla borçlanma imkânından 4/b'li ve 4/c'li sigortalılar yararlanabildiği halde 4/a'lı sigortalılar yararlanamayacaktır³⁰. Bu durum sosyal güvenliğin temel yapısına aykırıdır³¹. Diğer yandan 5 yıllık sürenin kesintisiz geçmesine de gerek bulunmamaktadır³².

Diğer yandan 5510 sayılı SSGSSK m.32'ye göre; Kanununun 47. maddesinde yazılı sebeplerle kazaya uğramış, malûllük, vazife malûllüğü veya yaşlılık aylığı almakta iken veya malûllük, vazife malûllüğü veya yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazanmış olup henüz işlemi tamamlanmamış olması durumunda veya bağlanmış bulunan malûllük, vazife malûllüğü veya yaşlılık aylığı, sigortalı olarak çalışmaya başlamaları sebebiyle kesilmiş durumda iken ölen sigortalının hak sahiplerine yazılı istekte bulunmaları halinde ölüm aylığı bağlanabilecektir³³.

5510 Sayılı SSGSSK m.32'ye göre; 4/b'li sigortalıların hak sahiplerine aylık bağlanabilmesi için ölen sigortalının genel sağlık sigortası primi dâhil kendi sigortalılığında dolayı prim ve prime ilişkin her türlü borcunun olmaması veya ödemesi şarttır³⁴.

SSİY m. 64'e göre ise 4/a, 4/b ve 4/c'li sigortalılıklardan birden fazlasına tabi olarak çalışmış olan sigortalıların hak sahiplerinin aylıkları, sigortalının en son tabi olduğu sigortalılık hâli esas alınarak bağlanacak olup son sigortalılık hâline göre ölüm aylığı bağlanamaması durumunda ise diğer sigortalılık hâllerindeki hizmetlerine göre ayrı ayrı değerlendirme yapılarak, aylığa hak kazanacağı sigortalılık hâli esas alınarak ölüm aylığı bağlanacaktır³⁵.

29 506 sayılı SSK m.66 gereği ölüm aylığına hak kazanmak için gerekli olan 5 yıldan beri sigortalı olma ve 900 gün yaşlılık, malullük ve ölüm sigortaları primi ödemiş olma koşullarının hesabında her türlü borçlanma dâhil edilmekteydi. Nitekim, Y. 10 HD. 14.07.2008 T, 11636/10159 sayılı kararında askerlik borçlanması yaptıktan sonra ölüm aylığı talebinde bulunan sigortalının hak sahiplerine ölüm aylığı bağlanması gerektiğini belirtmiştir, Legal İSGHD, S:20, 2008, s.1575.

30 GÜZEL; OKUR; CANİKLİOĞLU, s.554, (2009).

31 TEZEL; KURT, s. 169; Ayn Görüş, ERTÜRK, Şükran, 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda değişiklik Öngören 5754 Sayılı Kanun'dan Sonra Uzun Vadeli Sigorta Kollarına Genel Bir Bakış, Legal İSGHD, S.19, 2008. s.1058.

32 UŞAN, 230.

33 UŞAN, s.228; ÖZDEMİR, s.204; GÜNAY, s.478.

34 TUNCAY; EKMEKÇİ, s. 358.

35 Y.10.HD 22.03.2001 T, 1039/2081 Sayılı kararında hem SSK'na hem de Bağ- Kur K'na tabi çalışmaları bulunan sigortalının Bağ-Kur K'na tabi iken ölümü üzerine hak sahibi eşin ölüm aylığı başvurusunun Sosyal Sigortalar Kurumu tarafından kabul edilmediğini, ancak Sosyal Sigortalar Kurumundaki çalışmasının tek başına ölüm aylığı bağlanmasına yettiğini, gerekçe olarak 2829 sayılı Kanun gereği ölüm aylığının sigortalının son olarak tabi olduğu Kurumun bağlaması gerektiğini belirttiğini, sigortalının eşinin Bağ-Kur'a müracaat ettiğini ve ölüm aylığı bağlandığını, ancak Yargıtay'ın en avantajlı olan Sosyal Sigortalar Kurumundan aylık alabileceği yönünde verdiği kararlar üzerine sigortalının eşinin Sosyal Sigortalar Kurumuna müracaatta bulunduğunu ve Kuruma dava açtığını belirterek mahkeme, sigortalının eşinin Sosyal Sigortalar Kurumundan aylık bağlanmaması üzerine serbest iradesiyle Bağ- Kur'a müracaat ettiği ve ölüm aylığı bağlandığı belirtilerek 5 yıl gibi uzun bir sürenin geçmiş olması nedeniyle Sosyal Sigortalar Kurumundan ölüm aylığı istenemeyeceği yönünde karar vermiştir. Elbette karar doktrinde eleştiri konusu olmuştur. Şöyle ki; sigortalının eşi, Sosyal Sigortalar Kuru-

§5. Ölüm Aylığı İçin Gerekli Olan Başvuru

5510 sayılı SSGSSK m.97'ye göre; ölen sigortalının hak sahiplerinin ölüm sigortasından kaynaklanan haklarını, hakkın doğumundan itibaren 5 yıl içinde Kuruma başvuruda bulunarak talep etmesi gerekmekte olup talep edilmemesi halinde zamanaşımına uğrayacaktır. Bu durumda hakları zamanaşımına uğrayan hak sahipleri geçmişe dönük olarak bir talepte bulunamayacak, ancak ileriye doğru ölüm aylığının bağlanması için Kuruma başvuruda bulunabileceklerdir.

SSİY m.65'e göre; sigortalının hak sahiplerinin, ölüm aylığı bağlanması için gerekli olan koşulları yerine getirmiş olmaları durumunda aylığın bağlanması için hak sahipleri Kuruma tahsis talep dilekçesiyle yazılı olarak bizzat başvurabilecekleri gibi posta yoluyla ya da elektronik ortamda da başvurabileceklerdir³⁶.

Hak sahipleri tahsis dilekçesine;

- 18 yaşını doldurmamayanlar hariç, ortaöğrenim görmesi hâlinde 20 yaşını, yüksek öğrenim görmesi hâlinde 25 yaşını doldurmamayan erkek çocukların ilgili öğretim kurumundan alacakları öğrenci belgesini,
- 5 yaşından küçük çocuklar hariç olmak üzere bir adet belgelik fotoğrafını,
- Malul çocuklar için sağlık kurulu raporunu,
- Hak sahibi anne ve babalar için Kurumca çıkarılacak tebliğde belirtilen belgeleri eklemeleri gerekmektedir.

Ölüm sigortasından ölüm aylığı bağlanabilmesi için hak sahiplerinin her birinin ayrı ayrı Kuruma tahsis dilekçesiyle başvuru yapması gerekmektedir³⁷. Hak sahibi reşit ve mümeyyiz ise başvuruyu bizzat kendisi, değilse başvuruyu onlar adına yasal temsilcilerinin yapması gerekmektedir³⁸.

§6. Ölüm Aylığının Başlangıcı

5510 sayılı SSGSSK m.35'e göre sigortalının hak sahiplerine ölüm aylığı, sigortalının ölüm tarihini takip eden ayın başından itibaren başlatılacaktır³⁹. Ölüm

muna ölüm aylığı talebinde bulunmuş, ancak son kez Bağ-Kur'a tabi çalışması nedeniyle Bağ-Kur'a müracaat etmesi gerektiğinin söylenmesi ve Kurumun yanılması nedeniyle müracaat ettiği ve ölüm aylığı bağlandığı anlaşılma ile ölen sigortalının eşinin hakkının kullanılması Kurum tarafından yanılmak suretiyle engellenmiş olup ortaya çıkan durum, eşitlik ilkesine de aykırı olacaktır, BAŞTERZİ, Süleyman, Sosyal Sigorta Türleri, Yargıtay'ın İş Hukuku'na İlişkin Kararlarının Değerlendirilmesi 2001, Ankara 2003, s. 376. Ancak hizmetlerin birleştirilmesi talep edilmişse bu durumda hangi sosyal güvenlik kuruluşu daha avantajlı ise ondan ölüm aylığı alma yoluna gitmesi mümkün değildir, ARSLANKÖYLÜ, Resul, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Şerhi, Yetkin Yayınevi, Ankara 2009. s.891.

36 GÜZEL; OKUR; CANİKLİOĞLU, s.567, (2009).

37 ARSLANKÖYLÜ, s.885.

38 AKIN, Levent, Bağ-Kur Sigorta Yardımları, İstanbul 1996, s. 179.

39 GÜNAY, s.479; Yargıtay sigortalının öldüğü tarihte ölüm aylığına hak kazanma koşullarının oluşması durumunda ölüm aylığının ölüm tarihini takip eden ayın başından itibaren bağlanacağına karar vermiştir, Y.10HD,09.12.2002 T, 9001/9389, ARSLANKÖYLÜ, s.911.

aylığına hak kazanmak için gerekli olan koşullar, sigortalının ölüm tarihinden sonra kazanılmışsa bu durumda ölüm aylığının başlangıcı, koşulların oluştuğu tarihi takip eden ayın başı olacaktır⁴⁰.

5510 sayılı SSGSSK m.97'ye göre hak kazanılan ölüm aylığının hakkı doğuran olay tarihinden itibaren 5 yıllık zamanaşımı süresi içinde istenmesi gerekmektedir. Aksi halde zamanaşımına uğrayacaktır, bu durumda olanların aylıkları yazılı olarak başvurdukları tarihi takip eden ayın başından itibaren ileriye dönük olarak yeniden bağlanacaktır⁴¹.

§7. Ölüm Aylığında Dikkate Alınacak Olan Sigortalı Aylığı ve Aylığın Hak Sahipleri Arasında Paylaştırılması

I. Sigortalının Aylığı

Hak sahiplerine dağıtılacak olan ölüm aylığı, sigortalının durumuna göre farklılık göstermektedir. Şöyle ki; sigortalının aylık almaktayken veya aylık alan sigortalının çalışmaya başladıktan sonra veya SGDP ödemekteyken veya çalışmaktayken ölmesi halinde sigortalının hak sahiplerine verilecek olan ölüm aylığı farklılık gösterecektir.

1. Sigortalının Aylık Almaktayken Ölmesi Durumunda

5510 sayılı SSGSSK m.33/1-a'ya göre sigortalının ölümü halinde hak sahiplerine bağlanacak olan ölüm aylığının hesabında sigortalının almakta olduğu veya bağlanmasına hak kazandığı malullük, vazife malüllüğü veya yaşlılık aylığı esas alınacaktır⁴². Bu durumda bağlanacak olan ölüm aylığı, sigortalının almakta olduğu veya almaya hak kazandığı malullük, vazife malüllüğü veya yaşlılık aylığı olacaktır⁴³.

Sigortalının aylık almaktayken ölmesi durumunda sigortalı başka birinin sürekli bakımına muhtaç durumda malûl sayılarak aylık bağlanmasına hak kazanmış ise, bu durum aylığın belirlenmesinde dikkate alınmayacaktır. Böylece sigortalının şahsı için öngörülen avantajdan sigortalının hak sahiplerinin yararlanmasının önlenmesi amaçlanmıştır⁴⁴.

a) Aylık Almakta Olan Sigortalının Çalışmaya Başladıktan Sonra Ölmesi Durumunda

5510 sayılı SSGSSK m.33/1-b'ye göre sigortalının ölümü halinde hak sahiplerine bağlanacak olan ölüm aylığının hesabında malüllük veya yaşlılık aylığı bağlan-

40 ÖZDEMİR, s.205.

41 GÜZEL; OKUR; CANİKLİOĞLU, s.535.

42 KORKUSUZ; UĞUR, s. 293.

43 GÜZEL; OKUR; CANİKLİOĞLU, s.562, (2009).

44 GÜZEL; OKUR; CANİKLİOĞLU, s.530.

dıktan sonra sigortalı olarak çalışmaya başlaması sebebiyle aylığı kesilen sigortalının ölüm tarihi esas alınarak 27. maddede düzenlenen malûllük aylığına ve 30 uncu maddede düzenlenen yaşlılık aylığına göre tespit edilecek aylığı esas alınacaktır.

Aylık almakta olan sigortalının çalışmaya başladıktan sonra ölmesi durumunda sigortalı başka birinin sürekli bakımına muhtaç durumda malûl sayılarak aylık bağlanmasına hak kazanmış ise, bu durum aylığın belirlenmesinde dikkate alınmayacaktır.

b) Sigortalının SGDP Öderken Ölmesi Durumunda

Yaşlılık aylığı almaktayken ölen sigortalının hak sahiplerine SGDP ödemek suretiyle çalışma imkânı getirilmiştir. SGDP ödemek suretiyle çalışan sigortalının ölümü halinde sigortalının hak sahiplerine bağlanacak olan ölüm aylığı, sigortalının yaşlılık aylığı dikkate alınarak dağıtılacak ve sigortalının çalışmış ve SGDP ödemiş olduğu süreler için dağıtılacak aylıkta bir değişiklik yapılmayacaktır⁴⁵.

2. Sigortalının Çalışırken Ölmesi Durumunda

5510 sayılı SSGSSK'nun ölüm sigortasından sağlanan haklar başlıklı 32. maddesinin ikinci fıkrasının a bendinde ölüm aylığının en az 1800 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş veya 4/a'lı sigortalılar için, her türlü borçlanma süreleri hariç en az 5 yıldan beri sigortalı bulunup, toplam 900 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olması halinde bağlanacağı belirtilmiştir. Bu madde kapsamında malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olan sigortalının prim ödeme gün sayısı, 9000 günden az ise 9000 gün üzerinden, 9000 gün ve daha fazla ise toplam prim ödeme gün sayısı üzerinden, 29. maddede düzenlenen yaşlılık aylığına göre hesaplanacak olan aylık esas alınacaktır⁴⁶. Ölüm aylığının hesaplanmasında Kanunun yaşlılık aylığına ilişkin hükümleri geçerli olacaktır⁴⁷. Ancak, 4/a'lı sigortalılar için 9000 prim gün sayısı 7200 gün olarak uygulanacaktır. Bu anlamda ölüm halinde prim ödeme gün sayısı, 9000 gün prim ödenmiş olmasa da 9000 gün üzerinden hesaplanacak olup böylece bağlanacak olan ölüm aylığının yükseltilmesi sağlanmış olacaktır⁴⁸. Fakat 9000 gün prim sayısı 4/a'lı sigortalılar için 7200 gün prim olarak uygulanacaktır.

Sigortalıların ölümleri halinde ölüm sigortasından dosya bazında her yıl bağlanan aylıkların aylık başlangıç tarihinin ait olduğu yılın ocak ayı itibarıyla yıl

45 ARSLANKÖYLÜ, s.889

46 ERTÜRK, s.1058.

47 SARAÇ, Coşkun, Son Tasarı Işığında 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Başlıca Yenilikleri, S.9, Mart 2008, s.129.

48 TEZEL; KURT, s. 172.

içine ait artışlar uygulanmaksızın hesaplanacak tutarları, yaşlılık sigortasından bir önceki yılın son ödeme ayında söz konusu sigortalılar için ayrı ayrı ödenen en düşük yaşlılık aylığından az olamayacaktır.

II. Ölüm Aylığının Hak Sahipleri Arasında Paylaştırılması

Ölen sigortalının hak sahipleri olan eş, çocuklar, anne ve baba tek başlarına ve birlikte aylığı paylaşacak olmalarına göre, değişik oranlarda ölüm aylığı dağıtılacaktır⁴⁹. Sigortalının hak sahiplerine bağlanacak olan ölüm aylığının hesaplanmasına ilişkin 5510 sayılı SSGSSK m.33'deki düzenleme dikkate alınarak ölüm aylığının hak sahiplerine hangi oranlarda paylaştırılacağı Kanununun 34. maddesinde hüküm altına alınmıştır.

1. Ölen Sigortalının Yalnız Eşi Bulunuyorsa

Sigortalının dul eşine ölüm aylığının %75'i bağlanacaktır⁵⁰. Ancak bu oran, bu Kanun kapsamında veya yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında veya kendi sigortalılığı nedeniyle gelir veya aylık bağlanmamış olması halinde geçerli olacaktır⁵¹. Sigortalının ana ve babasının hayatta olması, eşin ölüm aylığı bağlanma oranını etkilemezken, çocukların hayatta olması eşin ölüm aylığı bağlanma oranını etkilememektedir⁵².

2. Ölen Sigortalının Eşi ve Çocukları Bulunuyorsa

Ölen sigortalının eşi, çocuklarıyla birlikte ölüm aylığı alacağında eş her zaman ölüm aylığının %50'sini alacaktır. Çocuk ise ölüm aylığının %25'ini alacaktır⁵³. Çocuklar ölen sigortalının çocukları, olmalıdır. Diğer bir ifadeyle eşin önceki evliliğinden olan çocukları olmamalıdır⁵⁴. Aksi halde eşin Kurumdan aylık almasında çocukların eşin aylık oranına bir etkisi olmayacaktır.

3. Ölen Sigortalının Yalnız Çocukları Bulunuyorsa

Ölen sigortalının geride yalnız çocukları kalmışsa bu durumda her bir çocuk ölüm aylığından %25 oranında alacaktır⁵⁵. Bu Kanun kapsamında veya yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında çalışmayan veya kendi sigortalılığı nedeniyle gelir

49 GÜZEL; OKUR; CANİKLİOĞLU, s.531.

50 TUNCAY; EKMEKÇİ, s.113.

51 ERTÜRK, s.1058.

52 Belirtilen çocuklar ölen sigortalının çocukları yani ölen sigortalıdan ölüm aylığı alma hakkı bulunan çocuklar olup eşin önceki evliliğinden olan çocuklarının Kurumdan gelir ya da aylık almasının elbette ki eşin ölüm aylığı oranına bir etkisi olmayacaktır, GÜZEL; OKUR; CANİKLİOĞLU, s.531, (2009).

53 KORKUSUZ; UĞUR, s. 293.

54 GÜZEL; OKUR; CANİKLİOĞLU, s.531.

55 UŞAN, s.232.

veya aylık bağlanmamış çocuklardan; 18 yaşını, lise ve dengi öğrenim görmesi halinde 20 yaşını, yüksek öğrenim görmesi halinde 25 yaşını doldurmayanların veya Kurum Sağlık Kurulu kararı ile çalışma gücünü en az % 60 oranında yitirip malûl olduğu anlaşılanların veya yaşları ne olursa olsun evli olmayan, evli olmakla beraber sonradan boşanan veya dul kalan kızlarının her birine ölüm aylığının % 25'i bağlanacaktır⁵⁶.

Hak sahibi olarak yalnız çocukların kalması durumunda çocuklardan sigortalının ölümü ile anasız ve babasız kalan veya sonradan bu duruma düşenlerle, ana ve babaları arasında evlilik bağı bulunmayan veya sigortalının ölümü tarihinde evlilik bağı bulunmakla beraber ana veya babaları sonradan evlenenler ile kendisinden başka aylık alan hak sahibi bulunmayanların her birine ölüm aylığının % 50'si bağlanacaktır.

Sigortalı tarafından evlât edinilmiş, tanınmış veya soy bağı düzeltilmiş veya babalığı hükme bağlanmış çocukları ile sigortalının ölümünden sonra doğan çocukları, bağlanacak aylıktan yukarıda belirtilen esaslara göre yararlanır⁵⁷.

4. Ölen Sigortalının Yalnız Anne ve Babası Bulunuyorsa

Hak sahibi eş ve çocuklardan artan hisse bulunması halinde her türlü kazanç ve irattan elde etmiş olduğu gelirinin asgari ücretin net tutarından daha az olması ve diğer çocuklarından hak kazanılan gelir ve aylıklar hariç olmak üzere gelir ve/veya aylık bağlanmamış olması şartıyla ana ve babaya toplam % 25'i oranında⁵⁸; ana ve babanın 65 yaşın üstünde olması halinde ise artan hisseye bakılmaksızın yukarıdaki şartlarla toplam % 25'i oranında ölüm aylığı bağlanacaktır⁵⁹.

Hak sahiplerine bağlanacak aylıkların toplamı sigortalıya ait aylığın tutarını geçemez⁶⁰. Bu sınırın aşılması için gerekirse hak sahiplerinin aylıklarından orantılı olarak indirimler yapılır⁶¹.

5. Ölen Sigortalının Eşi, Anne ve Babası Bulunuyorsa

Ölen sigortalının çocukları yoksa yalnızca geride eş ve anne ile babası kalmışsa bu durumda ölüm aylığı eşe %75 oranında anne ve babaya ise %25 oranında bağlanacaktır⁶².

6. Ölen Sigortalının Eşi, Çocukları, Anne ve Babası Bulunuyorsa

Ölen sigortalının geride hak sahibi olarak eşi, çocukları ve anne ile babası bulu-

56 KARAKAŞ, İsa; HANÇER, Bekir, Sosyal Güvenlik Reformu, Ankara 2006, s.81.

57 ÖZDEMİR, s.204.

58 ERTÜRK, s.1059.

59 TUNCAY; EKMEKÇİ, s.113.

60 KORKUSUZ; UĞUR, s. 297.

61 UŞAN, s.186.

62 GÜZEL; OKUR; CANIKLIOĞLU, s.532.

nuyorsa bu durumda e e ölüm aylığının %50'si, çocuklara %25'i ve anne ile babaya %25'i bağlanacaktır. Çocuklar iki veya daha fazla ise ana ve baba hak sahibi olamayacak, açılma durumu  ocuk sayısı ikiden fazla ise veya iki çocuktan biri %50 oranında hak sahibi ise ger ekle ebilecektir⁶³.

 8. Ölüm Aylığının  denmesi

Sigortalının  l m  halinde hak sahiplerine ölüm aylığı Kurumca belirlenen dönem ve tarihlerde her ay peşin olarak ödenecek olup ödeme gününün cumartesiye rastlaması halinde cuma, pazara rastlaması durumunda ödeme pazartesi günü yapılacaktır⁶⁴. Bakanlıkça tespit edilen dönemlerde ödenecek olup halen ölüm aylığı hak sahiplerine her ayın 15'inde ve peşin olarak  denmektedir⁶⁵.

 9. Aylıkların Alt ve  st Sınırı

5510 sayılı SSGSSK m.55/3'e göre; ölen sigortalının hak sahiplerinin aylıklarının hesabına esas tutar, 82. maddeye göre çalışma s relerindeki prime esas günlük kazanç alt sınırı dikkate alınmak suretiyle talep veya ölüm yılına ait Ocak ayı itibariyle 29. maddenin ikinci fıkrasına göre belirlenen ortalama aylık kazancın %35'inden az olamaz⁶⁶. Sigortalının bakmakla yükümlü olduğu e i veya çocuğu varsa ortalama aylık kazancın %40'ından aşağı olamayacaktır. Hak sahibi kimse-lerin aylıkları; hak sahibi bir kişi ise bu fıkraya göre hesaplanan alt sınır aylığının % 80'inden, hak sahibi iki kişi ise % 90'ından az olamaz. Uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri gereğince bağlanan kısmi aylıklar için bu fıkra hükümleri uygulanmaz.

 10. Ölüm Aylığının Kesilmesi ve Yeniden Bağlanması

5510 sayılı SSGSSK m. 35'e göre sigortalının ölümü halinde hak sahiplerine ölüm aylığının bağlanması için gerekli olan koşulların ortadan kalkması halinde bağlanan ölüm aylığı kesilecektir⁶⁷.

I. E  Açısından

Sigortalının  l m  halinde dul e e ölüm aylığı bağlanacaktır. Dul e in evlenmesi halinde evlendiği tarihi takip eden ödeme dönemi ba ından itibaren almakta olduğu ölüm aylığı kesilecektir⁶⁸. Evliliğinin sona ermesi halinde ölüm aylığı ba -

63 GÜZEL; OKUR; CANIKLIOğLU, s.565, (2009).

64 TEZEL; KURT, s. 175.

65 GÜZEL; OKUR; CANIKLIOğLU, s.535.

66 U AN, s.232.

67 ÖZDEMİR, s.205.

68 KARAKAŞ; HANÇER, s.82.

vuru tarihini takip eden ayın başından itibaren yeniden bağlanacaktır⁶⁹. Ancak evliliği sona ermiş olan eşinden de ölüm aylığı alabilecek durumda olan eşe, söz konusu aylıklardan hangisi yüksek ise o bağlanacaktır⁷⁰

II. Çocuklar Açısından

1. Kız Çocuklar Açısından

Sigortalının ölümü halinde kız çocuklarına evli değilse veya evli olup da boşanmışsa ve yahut da dul kalmışsa bu Kanun kapsamında veya yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında çalışmamış veya kendi sigortalılığı nedeniyle gelir veya aylık bağlanmamış olması halinde ölüm aylığı bağlanabilecektir. Bu koşulların ortadan kalkması durumunda, yani kız çocuklarının evlenmesi, bu Kanun kapsamında veya yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında çalışmaya başlaması veya kendi sigortalılığı nedeniyle gelir veya aylık bağlanması durumunda ölüm aylığının bağlanması için gerekli olan şartlardan birinin ortadan kalkması halinde takip eden ödeme dönemi başından itibaren ölüm aylığı kesilecektir⁷¹. Aylığın kesilmesine neden olan koşulların ortadan kalkması durumunda ise kesilen ölüm aylığı başvuru tarihini takip eden ayın başından itibaren yeniden bağlanacaktır.

2. Erkek Çocuklar Açısından

Erkek çocukların ortaöğrenim görmesi halinde 20, yüksek öğrenim görmesi halinde 25 aksi durumda 18 yaşını doldurana kadar sigortalı çalışmaması ve bu tür çalışmalardan dolayı gelir ve aylık almaması halinde ölüm aylığı alabilecektir. Ölüm aylığı alabilmesi için gerekli olan koşullardan birinin ortadan kalkması halinde, diğer bir ifadeyle ortaöğrenim görmesi halinde 20, yüksek öğrenim görmesi halinde 25 ve aksi durumda 18 yaşını doldurmuşsa veya sigortalı olarak bir işverenlikte çalışıyorsa ve bu tür çalışmalarından dolayı gelir ve aylık alıyorsa, takip eden ödeme dönemi başından itibaren ölüm aylığı kesilecektir⁷². Aylığın

69 GÜNAY, s.479.

70 GÜZEL; OKUR; CANIKLIOĞLU, s.536.

71 506 Sayılı SSK m. 62'de Sigortadan veya Emekli Sandığından gelir alma kız çocuklarının ölüm aylıklarının kesilmesi nedeni olarak gösterilmemişken 06.08.2003 tarihinde RG'de yayımlanan 4958 sayılı Kanunun 35. maddesiyle bu ibare eklenerek kız çocuklarına ölüm aylığı bağlanması için gerekli olan Sigortadan ve Emekli Sandığından gelir almama koşulunun ortadan kalkması aylığın kesilmesi için de bir neden olarak kabul edilmiştir. Yargıtay, hak sahibi kız çocuğuna annesinden bağlanan ölüm aylığının, Kanunun yürürlüğe girdiği 06.08.2003 tarihinden önce çalışmaya başlaması halinde kesilmeyeceğini, zira, ölüm aylığından yararlanan kız çocuğunun sonradan yürürlüğe giren yasa hükümlerinin önceki yasa ile oluşan kazanılmış hakkı engellemeyeceğine karar vermiştir, Y.10HD, 23.12.2004 T, 4924/12447, OKUR, Ali Rıza, Sosyal Sigortaların Genel Hükümleri ve Türleri, Yargıtay'ın İş Hukukuna İlişkin Kararlarının Değerlendirilmesi 2004, Ankara 2006, s.247. 5510 sayılı SSGSSK m.35, 4958 sayılı Kanun değişikliğine uygun olarak ölüm aylığının bağlanması için gerekli olan şartlardan birinin ortadan kalkması halinde takip eden ödeme dönemi başından itibaren ölüm aylığı kesileceğini düzenlemiştir.

72 Y.10. HD, 21.11.2006 T, 2006/15693 E, 2006/15012 K sayılı kararında ev hanımı konumundaki davalının Bağ-Kur K'na bağlı olarak isteğe bağlı sigortalılığının eylemli çalışmaya dayalı

kesilmesine neden olan koşulların ortadan kalkması durumunda ise kesilen ölüm aylığı başvuru tarihini takip eden ayın başından itibaren yeniden bağlanacaktır. Yeniden bağlanan aylık, aylığın kesildiği tarihten tekrar bağlandığı tarihe kadar geçen süre için artırılmak suretiyle belirlenecektir.

Erkek ve kız çocuklarının sigortalı olarak bir yerde çalışması, ölüm aylığının kesilmesini gerektirmektedir. Bu durumun tek istisnası 5520 sayılı SSGSSK m.4/3-d,e'ye göre harp okulları ile fakülte ve yüksek okullarda, Türk Silâhlı Kuvvetleri hesabına okuyan veya kendi hesabına okumakta iken askerî öğrenci olanlar ile astsubay meslek yüksek okulları ve astsubay naspedilmek üzere temel askerlik eğitimine tâbi tutulan adaylar ile polis akademisi ile fakülte ve yüksek okullarda, Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okuyan veya kendi hesabına okumakta iken Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okumaya devam eden öğrencilerin sigortalı olarak bir yerde çalışmaları halinde ölüm aylığı bu nedenle kesilmeyecektir⁷³.

3. Malul Çocuklar Açısından

Kız çocuklarının evlenmesi halinde veya erkek çocuklarının yaş sınırını aşması durumunda veya kız ve erkek çocuklarının sigortalı olarak bir yerde çalışmaları durumunda ölüm aylığı kesilen çocukların sonradan Kurum Sağlık Kurulu kararı ile çalışma gücünü en az % 60 oranında kaybederek malûl olduğu anlaşılırsa malûllük durumlarının tespitine esas teşkil eden rapor tarihini takip eden ayın başından itibaren ölüm aylığı bağlanacaktır⁷⁴.

4. Anne ve Baba Açısından

Ölen sigortalının anne ve babası, sigortalının eş ve çocuklarına bağlanan aylığın sigortalının aylığından düşük olması ve sigortalının anne ve babasının kendi çalışmasından dolayı gelir ve aylık bağlanmaması halinde ölüm aylığı alabilecektir. Diğer yandan 65 yaşın üstünde olan ölen sigortalının anne ve babasına artan hisseye bakılmaksızın diğer şartların bulunması halinde ölüm aylığı bağlanabilecektir. Bu koşulların ortadan kalkması durumunda ölüm aylığı kesilecektir. Bu sosyal güvenlik sisteminin temelinde yatan, kişilerin belirli risklere karşı korunması düşüncesinin bir gereği olup riskin ortadan kalkması halinde koruma ihtiyacı da ortadan kalkacaktır⁷⁵. Kesilen ölüm aylığı başvuru tarihini takip eden ayın başından itibaren yeniden bağlanacaktır. Yeniden bağlanan aylık, aylığın kesildiği tarihten tekrar bağlandığı tarihe kadar geçen süre için tüketici fiyatları genel endeksindeki değişim oranına göre artırılmak suretiyle belirlenecektir⁷⁶.

zorunlu sigortalılık olmadığını belirterek davalının Bağ-Kur'a dayanarak elde ettiği sigortalılık durumunun 506 Sayılı Kanun'dan dolayı babasından ölüm aylığı almasına engel olamayacağını belirtmiştir, İBD. Özel S.5, Eylül 2007, s.435.

73 KARAKAŞ; HANÇER, s. 82.

74 UŞAN, s.186.

75 BAŞTERZİ, s. 373.

76 GÜNAY, s.479.

§11. Ölüm Aylıklarının Birleşmesi

I. Uzun Vadeli Sigorta Kolları Bakımından

5510 sayılı SSGSSK m. 54'e göre aylık ve gelirlerin birleşmesi durumunda uzun vadeli sigorta kollarından malûllük, vazife malûllüğü veya yaşlılık aylığı ile birlikte, ölen eşinden dolayı da ölüm aylığına hak kazanan sigortalıya her iki aylığı, ana ve babasından ayrı ayrı aylığa hak kazanan çocuklara, yüksek olan aylığın tamamı ile az olan aylığın yarısı bağlanacaktır⁷⁷. Diğer yandan, birden fazla çocuğundan aylığa hak kazanan ana ile babaya en fazla ödemeye imkân veren ilk iki dosyadan yüksek olan aylığın tamamı ile düşük olan aylığın yarısı bağlanacak olup hem eşinden, hem de ana ve/veya babasından ölüm aylığına hak kazananlara, tercihine göre eşinden ya da ana ve/veya babasından bağlanacak aylığı verilecektir⁷⁸. Evliliğin ölüm nedeniyle sonuçlanması durumunda geride kalan eş, sonraki sigortalı eşinden de aylığa hak kazanmışsa geride kalan eşe tercih ettiği ölüm aylığı bağlanacaktır⁷⁹.

II. Kısa Vadeli Sigorta Kolları Bakımından

5510 sayılı SSGSSK m. 54'e göre kısa vadeli sigorta kolları bakımından sürekli iş göremezlik geliriyle birlikte ölen eşinden dolayı da gelire hak kazanan eşe her iki geliri, ana ve babadan ayrı ayrı gelire hak kazananlara, yüksek olan gelirin tamamı ile az olanın yarısı verilecektir. Birden fazla çocuğundan gelire hak kazanan ana ve babaya, en fazla ödemeye imkân veren ilk iki dosyadan yüksek olan gelirin tamamı ile düşük olan gelirin yarısı, hem eşinden, hem de ana ve/veya babasından ölüm aylığına hak kazananlara, tercihine göre eşinden ya da ana ve/veya babasından bağlanacak aylığı, evliliğin ölüm nedeniyle sona ermesi durumunda sonraki eşinden de gelire hak kazananlara tercih ettiği geliri bağlar. Diğer yandan malûllük, yaşlılık, ölüm sigortaları ve vazife malûllüğü ile iş kazası ve meslek hastalığı sigortasından hak kazanılan aylık ve gelirler birleşirse, sigortalıya veya hak sahibine bu aylık veya gelirlerden yüksek olanın tamamı, az olanın yarısı, eşitliği halinde ise iş kazası ve meslek hastalığından bağlanan geli-

77 Anasından aylık alan kız çocuğu muhtaç durumda ise babasından da ölüm aylığı almaya hak kazanmışsa babasından da ölüm aylığı alabileceğine ilişkin Samsun İş Mahkemesi'nin 01.03.2000 T, 1999/893 E, 2000/125 K sayılı kararı, Y. 10HD 17.04.2000 T, 2444/2497 sayılı kararı ile onanmıştır, ARSLANKÖYLÜ, s.905.

78 506 sayılı SSK'nda eşinden ölüm aylığı alırken ana ve/veya babasının ölümü halinde babasından da aynı anda ölüm aylığı alıp alamayacağı hususunda bir düzenleme bulunmamaktaydı Eşinin ölümü nedeniyle Bağ-Kur'dan ölüm aylığı alırken bu kez babasının ölümü üzerine SSK'ndan ölüm aylığı almaya hak kazanan kişinin söz konusu aylığı da almasına hukukun engel bulunmadığına yönelik Y.10HD 10.10.2005 T, 6354/10864 sayılı kararı, sonradan çıkan yasanın kazanılmış hakları ortadan kaldırmaması gerektiğini ve sosyal güvenlik hukuku kurallarının yorum yoluyla genişletilmemesi ve aleyhe kuralların geçmişe dönük biçimde uygulanmaması gerektiğini vurgulamaktadır, CENTEL, s. 266; Ayn yönde Y.10HD, 15.05.2007 T, 3631/7907, CANIKLIOĞLU, Nurşen, Sosyal Sigortaların Genel Hükümleri ve Türleri, Yargıtay'ın İş Hukukuna İlişkin Kararlarının Değerlendirilmesi 2007, s.341.

79 GÜZEL; OKUR; CANIKLIOĞLU, s.540.

rin tümü, malûllük, vazife malûllüğü veya yaşlılık aylığının yarısı bağlanacaktır. Hak sahibinde ikiden fazla gelir veya aylık birleştiği takdirde, bu gelir ve aylıklardan en fazla ödemeye imkân veren iki dosya üzerinden gelir veya aylık bağlanacak olup diğer dosya veya dosyalardaki gelir ve aylık hakları durum değişikliği veya diğer bir dosyadan gelir veya aylığa hak kazanıldığı tarihe kadar düşecektir.

§12. Ölüm Aylığının Avans Olarak Ödenmesi

5510 sayılı SSGSSK m.97/6'ya göre sigortalılar ile bunların hak sahiplerinin, genel sağlık sigortalıları ile bakmakla yükümlü olduğu kişilerin, bu Kanunun uygulanması bakımından hak ettikleri alacaklarının süresi içinde ödenememesi halinde, avans verilmesine Kurum yetkilidir.

§13. Haciz Yasası

5510 sayılı SSGSSK m.93/1'e göre; ölüm aylıklarının devir ve temlik mümkün değildir⁸⁰. Ölüm aylığı, 88. maddeye göre takip ve tahsili gereken alacaklar ile nafaka borçları dışında haczedilemez. Bu fıkraya göre haczi yasaklanan gelir, aylık ve ödeneklerin haczedilmesine ilişkin talepler, borçlunun muvafakati bulunmaması halinde, icra müdürü tarafından reddedilir⁸¹. Bu düzenleme ile kamu düzenine ilişkin mutlak emredici niteliği ortadan kaldırılarak borçlunun yani ölüm aylığını alan hak sahiplerinin rızası ile bu aylıkların haczedilmesinin yolu açılmıştır⁸².

§14. Yersiz Ödemelerinin Geri Alınması

5510 sayılı SSGSSK m. 96/1'e göre; ölüm aylığı alan hak sahiplerine fazla veya yersiz olarak yapıldığı tespit edilen bu Kanun kapsamındaki her türlü ödemeler, kasıtlı veya kusurlu davranışlarından doğmuşsa, hatalı işlemin tespit tarihinden geriye doğru en fazla on yıllık sürede yapılan ödemeler, bu ödemelerin yapıldığı tarihlerden, Kurumun hatalı işlemlerinden kaynaklanmışsa, hatalı işlemin tespit tarihinden geriye doğru en fazla beş yıllık sürede yapılan ödemeler toplamı, ilgiye tebliğ edildiği tarihten itibaren üç ay içinde yapılacak ödemelerde faizsiz, üç aylık sürenin dolduğu tarihten sonra yapılacak ödemelerde ise bu süre sonundan itibaren hesaplanacak olan kanuni faizi ile birlikte, ilgililerin Kurumdan alacağı varsa bu alacaklarından mahsup edilir, alacakları yoksa genel hükümlere göre geri alınır⁸³. Yargıtay bir kararında sigortalının eşinin ölüm aylığı alırken vefatı

80 GÜZEL; OKUR; CANIKLIOĞLU, s. 573, (2009).

81 5838 sayılı Kanunun 32. maddesi ile değiştirilmiş ve 28.02.2009 T, 27155 nolu RG'de yayımlanmıştır.

82 GÜZEL; OKUR; CANIKLIOĞLU, s. 573, (2009).

83 Yargıtay, ölüm aylığı alan hak sahibinin çalışması halinde çalıştığı süreye isabet eden aylıkların geri istenebileceğine karar vermiştir, Y.10.HD, 21.06.1999 T, 4771/4454, ARSLANKÖYLÜ, s.905; Yargıtay, ölüm aylığı bağlandıktan sonra dönem dönem sigortalı olarak çalışan

ile geride kalan oğlunun vekâletnameye dayalı olarak ölüm aylığını almaya devam etmesi nedeniyle yersiz ödenen miktar toplamının faizi ile birlikte iadesinin gerektiğine karar vermiştir⁸⁴.

Alacakların yersiz ödemelere mahsubu, en eski borçtan başlanarak borç aslına yapılacak olup kanuni faiz kalan borca uygulanır. Bu hüküm ilgili hak sahiplerinin muvafakat etmeleri kaydıyla, aynı dosyadan diğer bir hak sahibine yapılan yersiz ödemeler mahsubunda da uygulanır⁸⁵.

Yersiz ödemelerin gelir ve aylıklardan kesilmesinde, kesintinin başlayacağı ödeme dönemi başı itibarıyla kanuni faizi ile birlikte hesaplanan borç tutarı, gelir ve aylıktan % 25 oranında kesilmek suretiyle uygulanır.

Yersiz ödemelerin tespiti ile geri alınmasına ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

ÖLÜM SİGORTASINDAN SAĞLANAN DİĞER YARDIMLAR

§1. Genel Olarak

5510 sayılı SSGSSK m.32'ye göre; ölüm sigortasından sağlanan haklardan ilki ölüm aylığının bağlanması olup bu husus, birinci bölümde ayrıntılı olarak incelenmiştir. İncelememizin bu bölümünde ölüm sigortasından sağlanan diğer yardımlar olan ölüm toptan ödemesi, aylık almakta olan eş ve çocuklara evlenme ödeneği verilmesi ve cenaze ödeneği verilmesi ele alınacaktır.

§2. Ölüm Toptan Ödeme ve İhya

Ölüm Toptan Ödeme

5510 sayılı SSGSSK m.4/a ve 4/b'li sigortalılar ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği 01.10.2008 tarihinden sonra ilk kez sigortalı olan 4/c'lilerin ölmesi halinde ölüm aylığı bağlanabilmesi için gerekli olan koşulların oluşmaması durumunda hak sahiplerine ölüm aylığı bağlanamayacağından, ölüm tarihi esas alınmak kaydıyla yaşlılık toptan ödemesine ilişkin Kanunun 31. maddesinin birinci fıkrasına göre hesaplanan tutar, hak sahiplerine ölüm aylığının paylaşılmasına ilişkin 34. madde hükümleri dikkate alınarak toptan ödeme şeklinde verilecektir⁸⁶. Ölüm

kız çocuğuna ödenen ölüm aylıklarının sigortalı çalıştığı döneme denk gelenlerinin iadesinin gerektiğine karar vermiştir, Y.10HD, 20.12.2004, 10655/12081, OKUR, s. 246; Yargıtay, iptal edilen aylıkların istirdadına yönelik icra takibine itiraz üzerine açılan itirazın iptali davasında Emekli Sandığından emekli aylığı aldığı halde, 506 sayılı Yasa uyarınca ölüm aylığı alınabilmesine açıkça yasal engel oluşturan bu durumu belirtmeyip Kurum'u yanıltarak aylık bağlanmasının sağlanmış olması karşısında yapılan itirazın reddi ile hükmün onanmasına karar vermiştir, Y.10HD, 24.04.2007 T, 4568/6387, Legal İSGHD, S. 17, 2008, s.267.

84 Y.10HD.05.03.2009 T, 2007/23185 E, 2009/2749 K, Sinerji İçtihat Programı.

85 GÜZEL; OKUR; CANİKLİOĞLU, s. 573, (2009).

86 UŞAN, s. 233.

toptan ödemesi, ölen sigortalının hak sahipleri olan eşine, çocuklarına ve anne ile babasına yapılacaktır⁸⁷. Ancak ölen sigortalının hak sahiplerine yapılacak olan toptan ödeme miktarı, sigortalıya yapılacak toptan ödeme tutarını geçemeyecektir. Bu sınırın aşılması ve artan hissenin bulunmaması için gerekirse hak sahiplerinin hisselerinden orantılı olarak indirim yapılacaktır. Toptan ödeme yapıldıktan sonra artan tutar olursa sigortalının ölümünden sonra doğan veya soy bağı düzeltilen veya babalığı hükme bağlanan çocuklarına da bu madde hükümlerine göre toptan ödeme yapılacaktır.

SSİY m. 67'ye göre; ölüm toptan ödemesi yapılabilmesi için, hak sahiplerinin örneği Kurum tarafından hazırlanacak tahsis talep dilekçesi ile Kuruma başvurmaları gerekmektedir. Tahsis talep dilekçesine, 18 yaşını doldurmayan erkek çocuklar hariç olmak üzere ortaöğrenim görmesi hâlinde 20 yaşını, yüksek öğrenim görmesi hâlinde 25 yaşını doldurmayan erkek çocukların ilgili öğretim kurumundan alacakları öğrenci belgesi eklenmelidir.

Toptan ödemeleri zamanaşımına uğramış olması nedeniyle hizmetleri tasfiye edilmiş olan hak sahiplerinin, tasfiye edilmiş süreleri bu Kanuna göre birleştirilecek olan hizmetlerden kabul edilecektir⁸⁸.

II. İhya

5510 sayılı SSGSSK m. 36 ve SSİY m.67'ye göre; toptan ödeme yapılarak tasfiye edilmiş süreler, borçlanılarak veya yurt dışı hizmetleri birleştirilerek ya da sonradan hizmet tespiti nedeniyle hak kazanılan sürelerin eklenmesi suretiyle ölüm sigortasından yararlanmak için gerekli 1800 prim ödeme gün sayısının tamamlanması halinde, ölen sigortalının hak sahiplerinin yazılı isteği üzerine ihya edilmektedir. Yukarıdaki süreler, ihya edilen süreye ilişkin tutar dâhil her türlü borçların ödendiği tarihi takip eden ayın başı itibarıyla bu Kanuna göre aylık bağlanmasında dikkate alınacaktır.

§3. Evlenme Yardımı

5510 sayılı SSGSSK m.37'ye göre; ölen sigortalının kız çocuklarının evlenmeleri halinde ölüm aylığı kesilecektir. Evlenmeleri nedeniyle aylıklarının kesilmesi gereken kız çocuklarına evlenmeleri ve talepte bulunmaları halinde almakta oldukları aylıklarının iki yıllık tutarı bir defaya mahsus olmak üzere evlenme ödeneği olarak peşin ödenecektir⁸⁹. SSİY. m.68'e göre; evlenme ödeneği almak isteyen kız çocukları Kurum tarafından evlenme ödeneğinin ödemesi için bir dilekçe ile Kuruma başvurması gerekir. Evlenme tarihi nüfus kütüğüne işlenmemişse, dilekçeyle birlikte evlenme cüzdanının bir örneğinin de Kuruma verilmesi zorunludur.

87 TEZEL; KURT, s. 178.

88 KORKUSUZ; UĞUR, s. 300.

89 UŞAN, s.187.

Evlenme ödeneği alan hak sahibinin aylığının kesildiği tarihten itibaren iki yıl içerisinde yeniden hak sahibi olması halinde, iki yıllık sürenin sonuna kadar aylık bağlanmayacak olup bu durumda olanlar 60. maddenin birinci fıkrasının (f) bendi kapsamında kız çocuğu genel sağlık sigortalısı sayılacaktır. Evlenme ödeneği verilmesi halinde, diğer hak sahiplerinin aylıkları evlenme ödeneği verilen sürenin bitimini takip eden ödeme döneminden itibaren ölüm aylıklarının hak sahiplerine paylaştırılmasına ilişkin 34. maddeye göre yeniden belirlenir. Kız çocukları malul ise gelir ve aylığı kesilmeyeceğinden kendisine evlenme yardımı yapılması da söz konusu olmayacaktır⁹⁰.

5510 sayılı SSGSSK yürürlüğe girmeden önce evlenme yardımı eş ve çocuklar için öngörülmüşken Kanun yürürlüğe girdikten sonra yalnızca kız çocuklar için düzenlenmiştir⁹¹.

§4. Cenaze Yardımı

5510 sayılı SSGSSK m.37'ye göre; ölen sigortalının hak sahiplerine cenaze yardımının verilebilmesi için iş kazası veya meslek hastalığı sonucu veya sürekli iş göremezlik geliri, malûllük, vazife malûllüğü veya yaşlılık aylığı alması veya kendisi için en az 360 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortası primi bildirilmiş olması gerekmektedir. SSIY m.69'a göre sigortalının kendisi için en az 360 gün prim bildirmiş olma koşulu için sigortalının ölüm tarihinde sigortalı olması gerekmektedir. Cenaze yardımının verilebilmesi için gerekli olan koşulları yerine getiren hak sahiplerine Kurum Yönetim Kurulunca belirlenip Bakan tarafından onaylanan tarife üzerinden cenaze ödeneği verilecektir. Cenaze ödeneği, sırasıyla sigortalının eşine, yoksa çocuklarına, o da yoksa ana babasına, o da yoksa kardeşlerine verilir⁹². Cenaze ödeneğinin üçüncü fıkrada sayılanlara ödenememesi ve sigortalının cenazesinin gerçek veya tüzel kişiler tarafından kaldırılması durumunda, üçüncü fıkrada belirtilen tutarı geçmemek üzere belgelere dayanan masraflar, masrafı yapan gerçek veya tüzel kişilere ödenir⁹³. 5510 sayılı SSGSSK kapsamında 4/c'li sigortalıların hak sahiplerine kendi kurumları tarafından ilgili mevzuat gereği ölüm yardımı hariç cenaze gideri, cenaze nakil gideri ödeneği veya bu mahiyette bir ödemenin yapılması halinde, Kurum tarafından cenaze ödeneği verilmeyecektir⁹⁴.

SSIY m.69'a göre; hak sahiplerine cenaze ödeneğinin ödenmesi için, bir dilekçe ile Kuruma başvurulması yeterlidir. Sigortalının ölümü ve ölüm tarihi nüfus kütüğüne kaydedilmemişse dilekçeyle birlikte sigortalının ölüm tarihini belirten ilgili makamlarca usulüne göre düzenlenen bir belgenin de Kuruma verilmesi gerekir.

90 GÜZEL; OKUR; CANIKLIOĞLU, s.544.

91 ARSLANKÖYLÜ, s.885.

92 KARAKAŞ; HANÇER, s. 84.

93 01.01.2009 tarihinden itibaren cenaze ödeneği 289,00 TL olarak belirlenmiştir, UŞAN, s.187.

94 UŞAN,s.187.

KAYNAKÇA

AKIN, Levent, Bağ-Kur Sigorta Yardımları, İstanbul 1996.

ASLANKÖYLÜ, Resul, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Şerhi, Yetkin Yayınevi, Ankara 2009.

BAŞTERZİ, Süleyman, Sosyal Sigorta Türleri, Yargıtay'ın İş Hukukuna İlişkin Kararlarının Değerlendirilmesi, Kamu- İş, Ankara 2003.

CANIKLIOĞLU, Nurşen, Sosyal Sigortaların Genel Hükümleri ve Türleri, Yargıtay'ın İş Hukukuna İlişkin Kararlarının Değerlendirilmesi 2007

CENTEL, Tankut, Sosyal Sigortaların Genel Hükümleri ve Türleri, Yargıtay'ın İş Hukukuna İlişkin Kararlarının Değerlendirilmesi 2005, Ankara 2007.

ERGİN, Hediye, 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Geçici Hükümleri, Legal İSGHD, S:21, 2009.

ERTÜRK, Şükran, 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda değişiklik Öngören 5754 Sayılı Kanun'dan Sonra Uzun Vadeli Sigorta Kollarına Genel Bir Bakış, Legal İSGHD, S.19, 2008.

GÜNAY, Cevdet İlhan, İş Ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dersleri, Ankara 2008.

GÜZEL, Ali; OKUR, Ali Rıza, CANIKLIOĞLU, Nurşen, Sosyal Güvenlik Hukuku, İstanbul 2008.

GÜZEL, Ali; OKUR, Ali Rıza, CANIKLIOĞLU, Nurşen, Sosyal Güvenlik Hukuku, İstanbul 2009, (2009)

KARAKAŞ, İsa; HANÇER, Bekir, Sosyal Güvenlik Reformu, Ankara 2006.

KESER, Hakan, 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Işığında Mirasın Reddinin, Mirastan İskatın ve Sigortalının Öldürülmesinin Sosyal Güvenlik Kurumunca Bağlanacak Olan Ölüm Aylığına Etkisi, Legal İSHGD, S:19, 2008.

KORKUSUZ, M. Refik; UĞUR, Suat, Sosyal Güvenlik Hukukuna Giriş, Ankara 2009.

OKUR, Ali Rıza, Sosyal Sigortaların Genel Hükümleri ve Türleri, Yargıtay'ın İş Hukukuna İlişkin Kararlarının Değerlendirilmesi 2004, Ankara 2006,

ÖZDEMİR, Cumhur Sinan, Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu, Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu Getirdiği Yenilikler, Ankara 2006

SARAÇ, Coşkun, Son Tasarı Işığında 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Başlıca Yenilikleri, S.9, Mart 2008.

TEZEL, Ali; KURT, Resul, Sosyal Güvenlik Reformu, İstanbul 2009,

TUNCAY, Can; EKMEKÇİ, Ömer, Sosyal Güvenlik Hukukunun Esasları, İstanbul 2009.

UŞAN, M. Fatih, Türk Sosyal Güvenlik Hukukunun Temel Esasları, Ankara 2009

KISALTMALAR CETVELİ

ABD	: Ankara Barosu Dergisi
Ayn.	: Aynı
Bağ- Kur K.	: Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu
E.	: Esas
EmK.	: Emekli Sandığı Kanunu
HD.	: Hukuk Dairesi
YHGK	: Yargıtay Hukuk Genel Kurulu
İBD	: İstanbul Barosu Dergisi
İSGHD	: İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi
K.	: Karar
K.A.	: Kişisel Arşiv
Kurum	: Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
MK.	: Medeni Kanun
m.	: Madde
RG	: Resmi Gazete
S .	: Sayı
s.	: Sayfa
SGDP	: Sosyal güvenlik destek primi
SSK.	: Sosyal Sigortalar Kanunu
SSİY	: Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği
SSGSSK	: Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu
T.	: Tarih
Vd.	: ve devamında
Y.	: Yargıtay